

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 73. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm2091/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ikke Visdom af, en højt naturlig Ting, som man skulde tænke, enhver kunde forudse, men som de fleste dog endnu, trods Erfaringens Vidnesbyrd, har ondt ved at tro.

Jeg mener da vel altsaa, det nytter os slet ikke at tænke paa den Sag, men, da det gik skjævt i Frankrig, og vi desuden umulig kunde vinde noget ved at efterabe selv de klogeste Franskmænd, [at det saa er bedst] at overlade det ganske til Skæbnen eller til Kongen og Kollegierne: om der skal, og til Omstændighederne i Fremtiden: om der kan ske nogen Forbedringer i Danmark! — Nej, m. H., det har jeg aldrig sagt, og hvad der følger af, hvad jeg har sagt, er blot, at i det mindste vi trænge til at blive langt bedre oplyste, end vi er, om «felles bedste», før det var raadeligt at give os Hals og Haand over Statsforfatning, Lovgivning og alle offentlige Indretninger, trænge altsaa først og fremmest til en hensigtsmæssig Oplysnings-Anstalt for disse Ting, hvis vi ikke allerede har den; og det er, hvad jeg mener med en folkelig Højskole og dens borgerlige Nødvendighed i vore Dage, da, uden fremskridtende folkelig Oplysning, hverken Konger, Kollegier eller Folkeraad og National-Forsamlinger er i Stand til at vide og ramme det almindelige bedste.

Dette, paastaar jeg, har den franske Revolution soleklart bevist, uden at det dog burde trængt til Bevis, at kloge Folk aldrig maa rive deres Hus ned, hvor ubekvemt det end er indrettet, før de véd, om de kan bygge sig et bedre, og véd, hvor de kan være, til det bliver færdigt; saa det var let at se, Franskmændene har dem galt ad, da de tog Souveræniteten fra Kongen, uden at kunne hindre den fra at falde i Pøbelens Hænder, der vel kunde rive al Ting ned, men ikke bygge andet op i Steden end en Guillotine til alle de Hoveder, der ikke var efter Pøbelens Hoved. Maaské var det nu saa galt i Frankrig, at der maatte gribes til det mest fortvilede af alle Lægemidler for politiske Vildfarelser, som Guillotinen usægtelig

